

Offentlige finanser og finanspolitik

Den stærke danske økonomi med historisk høj beskæftigelse afspejler sig i de offentlige finanser. Overskuddet på den faktiske offentlige saldo var på 103,5 mia. kr. i 2021 og ca. 97 mia. kr. i 2022, svarende til henholdsvis 4,1 og 3,4 pct. af BNP. Det er højt både i historisk og international sammenhæng. Der er udsigt til, at højkonjunktoren afdæmpes, og dermed skønnes de offentlige overskud at falde til 2,0 pct. af BNP i 2023 og 1,0 pct. af BNP i 2024.

Der er også fortsat udsigt til overskud på den strukturelle saldo, som skønnes til 0,5 pct. af BNP i 2023 og 0,4 pct. af BNP i 2024. Det er en nedjustering i forhold til maj-redegørelsen, som særligt skal ses i sammenhæng med, at Ukraine-fonden blev udvidet med 7,5 mia. kr. i 2023 og 10,9 mia. kr. i 2024 (2024-niveau) som led i *Aftale om forøgelse af den militære støtte under Ukraine-fonden i 2023-2028*. Modsat forbedres saldoen af blandt andet en opjustering af den strukturelle beskæftigelse.

Tabel 1
Centrale skøn vedrørende tilrettelæggelsen af finanspolitikken

	2022	2023	2024
Faktisk saldo, pct. af BNP	3,4	2,0	1,0
Strukturel saldo, pct. af strukturelt BNP	1,8	0,5	0,4
Offentlig forbrugsvækst, pct.	-3,6 ¹⁾	1,5	2,1
Ét-årig finanseffekt, pct.-point	-1,5	-1,1	0,0
Flerårig finanseffekt, niveau, pct.-point ²⁾	0,9	-0,3	-0,4
ØMU-gæld, pct. af BNP	29,5	30,8	29,6
Offentlig finansiel nettoformue, pct. af BNP	16,4	18,6	18,9

1) Realvæksten i det offentlige forbrug i 2022 skal blandt andet ses i lyset af de ekstraordinære midlertidige udgifter til covid-19. Hertil kommer blandt andet virkningen af relativt høje prisstigninger i 2022, der isoleret set reducerer realvæksten for et givet (nominelt) budget. Ekskl. ekstraordinære midlertidige udgifter til covid-19 skønnes forbrugsvæksten i 2022 at udgøre -1,0 pct.

2) Den samlede aktivitetsvirkning af finans- og strukturpolitikken målt i forhold til 2019.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Forbedringen af den faktiske offentlige saldo har bidraget til at reducere den offentlige gæld. Den offentlige ØMU-gæld er aftaget fra 36 pct. af BNP i 2021 til 29½ pct. af BNP i 2022, hvilket også omtrent forventes at være gældsniveauet i 2024, *jf. tabel 1*. Den offentlige sektors finansielle nettoformue skønnes at vokse fra knap 12½ pct. af BNP i 2021 til ca. 19 pct. af BNP i 2024.

Finanspolitikken bidrager til at dæmpe kapacitetspresset i dansk økonomi. Sidste år blev finanspolitikken strammet markant med en ét-årig finanseffekt på -1,5 pct.-point. I år strammes finanspolitikken yderligere, svarende til en skønnet ét-årig finanseffekt på -1,1 pct.-point. Med finanslovsforslaget for 2024 fastholdes finanspolitikken svarende til det stramme udgangspunkt i 2023, idet den ét-årige finanseffekt skønnes til 0,0 pct.-point.